

**JEZIKOVNE
POČITNICE
V PIRANU
(MOJI
POGLEDI)
STR. 3**

**HALO, TUKAJ
SLOVENSKI
MEDITERAN
STR. 7**

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 6. avgusta 2009 ☼ Leto XIX, št. 32

Varaški zgodovinski dnevi

Zadnje cajte vsakši varaš, vsakša ves išče takšen dogodek v svoji zgodovini (történelem), na steroga leko zgradi svoj (po)letni kulturni program, steri naj bi pomago kraji, ka ga v rosagi, pa ešče dale, bole spoznajo. V Monoštri tau ne more biti nika drugoga, kak monoštrska bitka, po šteroj je Varaš najbolje znani v zgodovini. 1664. leta so Törki steli titi prauti Beči, törška soldačija je stejala prejk Rabe priti pri Varaši, bole pontoško pri Slovenskoj vesi. Na drugoj brejgi Rabe je ves Maudginci/Mogersdorf, zatok Avstrijci tej bitki pravijo bitka pri Mogersdorfi. Na tau bitko, gda je krščanska soldačija pod vodstvom feldmaršala Montecuccolija Törkom nej pistila, ka bi prejkprišli na avstrijsko stran, nas spomina freska (namalani kejp) v kupoli baročne cerkve na našoj strani, na avstrijskoj strani pa velki bejli križ pa spominški park. Ranč ta dva ponta pomenita začetek pa konec teka v spomin na monoštrsko bitko (csata emlékfutás), steri je eden od programov zgodovinski dnevov.

Letos so na tej dnevaj v Varaši bili gostje s Taljanjskoga tö. Varaš Pavullo nel Frignano je poslo pismo monoštrskomi žüpani, ka bi želeli z Monoštrom podpisati eno listino o padaštvi, vej se je pa Montecuccoli ranč pred štiristau lejt narodijo v njinom varaši.

En tau zgodovinske povorke

Pevci iz Italije

Varaš Pavullo del Frignano se nahaja v deželi Romagna, kakšni 750 kilomejterov od

nas, ma 15 gezero lidi. Najbole znani je po steklarskoj industriji (üvegipar) pa po

tejm, ka je blüzi grad Montecuccolo, gde se je naradudo grof, steri je naš tau Europe

obrano pred Törki. Taljanjski gostje so s sebov pripelali pevski zbor tö, steri je popejvo na svetešnjom podpisali listine.

Varaški zgodovinski dnevi so se začnili 30. juliuša s srednjeveško pojedino (középkori lakoma), na stero je lidi zvau brat Gotthárd, na sami večerji v refektoriji varaškoga samostana je pa biu navzoči sam krau Bela III. s svojimi dvorskimi damami.

Če je 31. juliuša popodneva v petoj vöri nekak prišo v Varaš, si je leko mislo, ka je v srednjom veki. Po glavnoj poštiji v povorki so šli vitezi, žonglerji, trebušne plesalke, dame, lokostrelci... Na odri na prostom so potem uradno odprli program pa podpisali listino o padaštvi s taljanjskim varašom.

Vse do nedele je bilau dosta programov, koncertov, razstav, delavnic za mlajše, gde so si leko pripravili srednjevečke klobüke, kolapoše. Stere je bola brigo šport, so se leko brsali na pejsaki ali leteli 1664 metrov. Za redne tekače je pa bila 9 kilometerska paut od Varaša do Maudginec pa nazaj. Na ništrni programaj je bilau dosta lidi, bili so pa takšni tö (razstava, koncert srednjeveške glasbe), gde so se lidgé nej preveč trli. Dapa sto je isko, si je najšo kaj zanimivoga.

M. Sukič

**Fotografiji: M. Sukič,
Cs. Tóth**

NEVARNA RAZMERJA

ALI KAKO SI ZMAGO JELINČIČ PREDSTVALJA ZASTOPSTVO MANJŠIN V PARLAMENTU

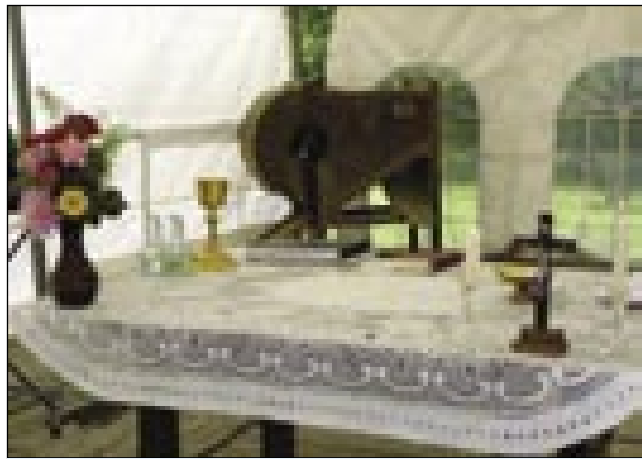
»Jelinčič bi iz ustave vrgel poslance manjšin,« je kratko, toda vsebinsko dovolj zgovorno novico naslovil eden slovenskih dnevnikov in bralce v nadaljevanju informiral o tem, da bo poslanska skupina te stranke do začetka septembra zbirala podpise kolegov za vložitev predloga, da bi iz ustave črtali določila o dveh poslancih, ki v državnem zboru zastopata interese italijanske in madžarske manjšine. Po Jelinčičevem mnenju poslanca manjšin ne delujeta v interesu Slovenije, kar

venskem političnem odru z enakimi ali podobnimi pobudami, vsehničnimi določenemu odstotku volilnega telesa, razočaranega nad vsem na tem svetu in v njegovi okolici. Seveda je tudi v tem, Jelinčičevskem primeru, hudič v podrobnostih ali najpreprosteje rečeno, koletaralna škoda tega početja bi se dotaknila Slovencev in drugih manjšin v sosednjih državah, ki se borijo za zagotovljene poslanske sedeže v nacionalnih parlamentih. Med le-te sodijo tudi Slovenci na Madžarskem.

Enako željo pa gojijo tudi Slovenci v sosednjih državah. Zakaj imeti (zagotovljeno) zastopstvo v državnem zboru, ni teoretično vprašanje, ampak ima velik vsebinski in praktičen pomen. Nekaj podobnega, kot ima po novem minister za Slovence v sosednjih državah in po svetu. Če ima manjšina zagotovljeno zastopstvo in poslanca v najvišjem demokratičnem telesu, je neposredno pristona pri kreiranju celotne politike v državi (razprave o razvoju, novih zakonih, spremembah zakonov ...). Nič se v bistvu ne zgodi mimo manjšine, pri čemer imata slovenska manjšinska poslanca tudi možnost veta in možnost preprečitve sprejema zakona, ki bi bil v škodo manjšini. Brez te pristojnosti bi res bila bolj v okras državnemu zboru. Enako velja za ministra, sicer brez listnice, ki se udeležuje sej vlade in ima priložnost neposrednega pogovora s kolegi o temah in dilemah, povezanih s položajem Slovencev v sosednjih državah in po svetu.

Iz medijskih poročil izhaja, da je prvaka nacionalne stranke zmotilo ravnanje poslanca Roberta Battellija v zvezi z izenačevanjem nacizma in stalinizma. Bilo bi naivno verjeti, da je to lahko razlog za črtanje ustavne pravice, ki jo imata italijanska in madžarska narodnost, ali malo za šalo: izgleda tako, kot če bi prišli k zobozdravniku, ker vas boli zob. Zdravnik bi izdrl vse zobe, ker potlej ne bi bolel nobeden, in še ženine, za vsak slučaj. Kajti, kaj ima s stališčem R. Battellija poslanec L. Göncz in nenazadnje, kaj ima z mnenjem R. Battellija ustavno zagotovilo, da pripada italijanski manjšini zagotovljen sedež v državnem zboru (ne glede na dejstvo, da je R. Battelli vse od samostojne Slovenije poslanec v državnem zboru, ker so se tako odločili volivci, medtem ko so se prekmurski Madžari odločili za spremembo).

Ker Zmago Jelinčič Plemeniti pozna razmere v sosednjih državah, nenazadnje se mu ni zdelo za malo, da je šel tudi v Porabje nabirat politično podporo, zato bi moral vedeti, da s „provokacijo“ - s spremembami tako ali tako ne bo uspel - škoduje Slovcem v sosednjih državah. Samo spomnimo, koliko truda je

Malo po tem, ko sta tu, v Andovcih, maševala domači duhovnik Feri Merkli in gorički župnik Dejan Horvat - ko sveči še nista dogoreli... in še dolgo, v Porabju, ne bosta ... (Foto: eR)

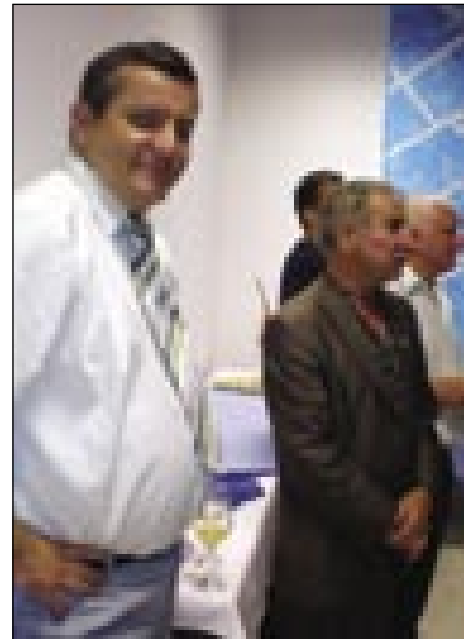
naj bi med drugim dokazovala pobuda poslanca italijanske manjšine Roberta Battellija za sprejetje vilenske resolucije OVSE (Organizacije za varnost in sodelovanje v Evropi), ki izenačuje nacizem in stalinizem. Poleg tega v nobeni od sosednjih držav, kjer živi številčna slovenska manjšina, ta nima vnaprej zagotovljenega mesta v nacionalnih parlamentih. Prvak nacionalne stranke navrže še znano parolo, na katero se najpogosteje ujamajo njegovi pristaši z omejenim spominom, da gre pri zagotovljenih poslanskih sedežih za ostanek socialističnega razmišljanja o bratstvu in enotnosti (Klasika mnogih aktualnih slovenskih politikov vseh barv: ako nimaš argumenta, reci, da je to in to posledica komunizma in socializma. Enako so po vojni ravnali komunistični politiki: česa se jim ni posrečilo speljati, je bila krivda in posledica predvojnega kapitalizma.). Zmago Jelinčič, izobražen in pronicljiv politik, se odlično drži na slo-

Prvaki strank povsod v Evropi, tudi na Madžarskem, kot je Jelinčičeva, se pogosto poslužujejo manipulacij z resnico, torej jim ni mogoče očitati, da govorijo neresnico (ali naravnost rečeno, da lažejo). Ravno zato se je najtežje zoperstaviti tistim, ki pomešajo in premešajo politično-populistična stremeljenja in splošno znana načela (ki jih dodajajo zato, da bi se pokazali za demokrate in napredne politike.) Kajti Jelinčič meni (ob Dnevniku piše tudi Delo), da črtanje dveh poslancev manjšin nikakor ne pomeni posega v pravice manjšin, kajti te bodo še naprej (kar je seveda res) razvijale svoje jezike in na druge načine ohranjale narodno identiteto, država pa jih bo še naprej materialno podpirala. Potemtakem sta Roberto Battelli in dr. László Göncz zgolj v okras slovenskega parlamenta. Če bi bilo temu res tako, zakaj bi si Slovenci na Madžarskem, skupaj z ostalimi manjšinami, prizadevali za zagotovljeno zastopstvo v parlamentu?

GORIČANKA je 20 let stara

»Najbole ponosen (büszke) sam na tau, ka leko damo delo 34 lidam z Goričkoga (enomi iz Porabja tö),« je povedo direktor Trgovskega podjetja Goričanka Srečko Kalamar na sprejemi, steroga so pripravili ob 20-letnici podjetja (vállalat) 24. juliuša v Mačkovicah. Srečka Kalamara v Porabji tö dosta lidi pozna, nej samo zatok, ka v njino bauto v Trdkovo tö ojdijo kaj kipúvat, liki zatok tö, ka je bijo v tisti težki cajtaj, gda smo se borili za tau, naj se granica odpre med Martinjom pa Senikom, med prvimi, steri so iskali stike (kapcsolat) z lidami na naši strani meje.

Srečko Kalamar je na kratki tapravo, kak je iz male baute z mejšanim

Srečko Kalamar, direktor Trgovskega podjetja GORIČANKA

blagom v dvajstij lejtaj gratalo Trgovsko podjetje (Kereskedelmi Vállalat) Goričanka, stero na gnes ma 6 poslovnih enot po Goričkom.

Zgodba se je začnila 22. juliuša 1989, gda se je tak odlaučo, ka nede več delo za Potrošnik, liki začne delati na svojo rokau. Te so odprli Trgovino Kalamar v Trdkovi. Od leta 1990 do leta 1993 so na velko odavali blago, vozili za druge

baute. 1994. leta so pauleg svoje iže kúpili parcelo pa tam zozidali halo (csarnok) za gradbeni material, tauma bi na Vogrskom pravli, ka majo TŰZÉP, gde se vse dobi, če clovek ram zida. Potistim so pa rasle njine enote kak gobe po dežji. 1995. leta so odprli bauto pri Sv. Juriji, 2001. dveji pri Gradi, 2004. bauto z železnino v Petrovcaj, 2006. butik z raužami pa darili v Kuzmi, nazadnje pa letos bauto v Mačkovicaj, stera se zove Market TUŠ Goričanka.

Kak je direktor Kalamar pravo, najbolje je tau veseli, ka delajo za domanje lidi pa ka dajo delo domanjim mladim lidam. 34 služb pomeni 34 držin, 34 iž, ka je na Goričkom leko že ena mala ves. Če drugo nej, Goričanka je v dvajsetij lejtaj tau dosegnila, ka je za eno malo ves valaun lidi nej odišlo z Goričkoga.

M. Sukič

bilo potrebnega, da so štajerski Slovenci v Avstriji, ki imajo po 7.členu avstrijske državne pogodbe enake pravice kot Slovenci na Koroškem in Hrvti na Gradiščanskem, dobili sedež v sosvetu za narodne skupnosti pri zveznem kanclerju na Dunaju. In da je na Madžarskem ustanovljen Forum narodnih in etničnih manjšin, ki pomeni začasno vez med trinajstimi manjšinami in parlamentom. Ta začasnost se bo s pobudami, kot je Jelinčičeva, še podaljšala, kajti na Madžarskem zelo pogosto poudarjajo zgledno normativno (in tudi konkretno) ureditev položaja prekmurskih Madžarov.

Imajo tudi nekaj politikov Jelinčičeve barve, ki pozorno spremljajo dogajanje v sosednjih državah.

Mogoče pa je, in to bi bila najboljša varianta, da hoče na vrhuncu političnih počitnic Jelinčič zbuditi pozornost - s poletnimi pasjimi bombicami ... Toda tudi pasje bombice so - lahko - nevarne. Če ne za tistega, ki jih vrže, pa za one, ki so jim namenjene in še koga okoli njih, čemur se reče kolateralna škoda ... (Med pisanjem članka je s spletne strani SNS poniknila vsebina: Spremembe ustave - 80. in 64. člen - narodne manjšine, ostal je le naslov.)

Ernest Ružič

Jezikovne počitnice v Piranu

(Moji pogledi)

Kot že nekaj let, so tudi letos poleti organizatorji, Zveza Slovencev na Madžarskem, Zavod RS za šolstvo - višja svetovalka za porabske šole, mag. Valerija Perger - ter OŠ Cirila Kosmača v Piranu, omogočili 37 učenkam in učencem iz Porabja ter 5 šolarjem iz Mačkovec, da teden dni preživijo na Primorskem, na jezikovnih počitnicah.

Udeleženci so se prostovoljno lahko prijavi na jezikovne počitnice, kakšnih posebnih pogojev ni bilo, razen enega, da se učijo slovenski jezik oz. da se ga želijo čim bolj naučiti.

9. julij 2009 je bil dan odhoda. Avtobus iz Slovenije je pripeljal na Gornji Senik že ob pol sedmih in okrog osmih smo se vozili že po Sloveniji. Vreme sicer ni kazalo nobenih značilnosti poletja, vseeno pa smo potniki bili prepričani, da nas v Piranu čaka sončen in lep sprejem. Pri Postojni je še rahlo deževalo, po nekaj kilometrih pa se je pokazalo sonce, in ko smo v Piranu stopili iz klimatiziranega avtobusa, nam je bilo že skoraj vroče. Na srečo je učitelj Dominko prtljago odpeljal s kombijem do šole, tako nam ni bilo naporeno iti peš tistih nekaj sto metrov do stavbe šole.

Po namestitvi v sobe smo spremljevalci prosili učence in učence, naj svoje stvari pospravijo v omare, si pripravijo postelje, toda naloga se je za nekatere pokazala kot precej težka, kajti mamic, ki to delo opravljajo doma, ni bilo zraven. Po kosilu smo se zmenili, da bomo prvi popoldan preživeli na morju, uživali v slani vodi, valovih in na soncu.

Spremljevalci smo seznanili otroke s pravili, ki naj bi jih upoštevali med počitnicami, kajti skupno bivanje 50 ljudi zahteva, da se drž-

mo osnovnih pravil sobivanja, saj počitnice so lepe le v primeru, če se vsak prilagodi osnovnim »predpisom«, pazi na svoje in na zdravje ter dobro počutje drugih in nikomur ne bi smelo biti vseeno, kako nas po vedenju ocenjujejo drugi. Pri morju me je presenetilo, da nekateri sploh niso šli v vodo, da bi se kopali, in to ne le prvi dan, ampak praktično do konca tabora ne. Tudi plavalnega tečaja se niso udeležili vsi, tisti, ki pa smo jih spravili v vodo, so uživali.

Po večerji smo šli na sprehod po mestu, na obali smo srečali starega znanca - seveda znanca odraslih - duhovnika Štefana Šomeneka, porabskega rojaka, in smo malo poklepetali z njim ter ugotovili, kako majhen je svet.

Po vrnitvi na šolo se je začelo »nočno življenje«. Kartanje, klepet, nagajanje drug drugemu je vsak večer trajalo tja do polnoči, otroci se tudi pozneje niso umirili, zaman smo jih odrasli opozarjali, da bo treba naslednji dan tudi zdržati, kajti začnejo se jezikovne in druge delavnice.

Nočni „junaki“ so na delavnicah seveda spali, težko jih je bilo spodbuditi za resno delo, čeprav je učiteljica Zorica pripravila koristno vsebino za delavnico.

Popoldne smo z avtobusom krenili proti hrvaški meji, obiskali smo t. i. Tonino hišo, kjer smo si ogledali oljarno na stari način, mlin na kamne, prešo ali stiskalnico, med potjo pa seveda oljke, olive še niso bile zrele. Med ogledom bi se morali učenci naučiti kakih 8 do 10 novih slovenskih besed, nekaterim je uspelo, bili so pa tudi taki, ki se niso preveč trudili.

Soboto in nedeljo smo preživeli na šoli in na obali. V glasbeni delavnici nas je uč-

teljica Zlatka naučila nekaj pesmi in tudi zaplesali smo. Za gledališko delavnico je učiteljica Anita (naša kolegica iz mačkovske šole) napisala tri skeče, ki so se jih učenci naučili, in jih v sredo tudi predstavili. En popoldan smo se med delom lahko naučili imena kuhinjskih pripomočkov, pribora, posod ter sestavin različnih namazov, ki smo jih za večerjo tudi pripravili. Vsak otrok je dobil delovni zvezek, moram pa priznati, da se nekaterim ni mudilo, da bi ga sproti izpolnjevali.

Organizatorji jezikovnih počitnic so pripravili tudi več izletov. Obiskali smo pršutarno v Lokvah, kobilarno v Lipici, pa tudi Škocjanske jame. Upam, da se bodo degustacije v pršutarni in ogledov kot tudi drugih lepote, ki smo jih videli udeleženci jezikovnih počitnic, še dolgo spominjali. Pester in zanimiv program je bil namenjen temu, da bi se učence in učenci sproščeno učili nove besede in izraze, medtem ko uživajo v mediteranskem podnebnju, svežem primorskem zraku ter morju.

Kot spremljevalka sem se letos prvič udeležila jezikovnih počitnic na morju. Kot učiteljica, ki poučujem že 25 let, bi rada dodala svoje osebno mnenje, s katerim želim doseči, da bi v prihodnje bili na taborih, v kolonijah, jezikovnih počitnicah bolj uspešni tako pri učenju kakor tudi pri sobivanju otrok. Že kot otrok, pozneje kot učiteljica, sem skoraj vsako poletje preživela lepe tedne v različnih taborih. Taborjenje, šola v naravi, jezikovne počitnice ponujajo več kot samo to, da odidemo od doma. Življenje v skupnosti pa zahteva pravilno vedenje od posameznika. S pravili je treba seznaniti predvsem otroke že pred od-

hodom, kar je naloga šole, ki pošilja svoje učence v tabor, kolonije. Je pa to tudi naloga staršev. Če se otrok pripravlja na potovanje tudi tako, da pomaga matici pakirati svoje stvari, obleke in druge potrebščine v kovček ali potovalno torbo, bo znal to tudi sam razpakirati ter na koncu taborjenja vse pospraviti nazaj v kovček. Potem se ne bo zgodilo, da ne vemo, čigave spodnjice, brisača, zobna ščetka ležijo na tleh, na terasi, pod posteljo... Ne bo škodilo nobenemu otroku, če se nauči, kako je treba dati prešito odejo v prevleko, postlati zjutraj posteljo...če se navadi, da je postelja intimna sfera posameznika, v katero se vležemo le po tuširanju...

Tudi to bi bilo dobro razčistiti pred odhodom, da v pokrajini, kamor odhajamo verjetno kuhajo drugače kot mamica doma, vsako hrano se pa da jesti, tudi če je drugačnega okusa kot domača. Kuhano kosilo je pa vsekakor boljše od čipsov, ki so jih naši otroci v tem tednu pojedli na kile.

Osnovno pravilo bi moralo biti, da se obnašamo v vsakem primeru spodobno, se pozdravljamo, vsaj zjutraj, ko se zbudimo, da počakamo, da naš sogovornik svoje pove do konca, in ne gremo kar tako mimo, če nam želi nekdo kaj povedati ali razložiti. Lepo bi bilo, če bi se naučili poslušati tiste, ki nas hočejo kaj naučiti, nas z dobrim namenom vzgajati, kajti oni nam nočejo nagajati, ponujajo nam le pomoč, da bi se naučili kaj novega, kaj koristnega. Če sprejmemo dobre nasvete drugih, postanemo tudi sami boljši, bolj uglajeni. Moram namreč priznati, da sem preživela grenke trenutke, ko mi je nek fantek rekel, ko sem ga opozarjala na neko stvar:

»Vi meni ne boste ukazovali, ker niste moja učiteljica.« In to seveda madžarsko...

Pred odhodom naj bi se razčistilo tudi to, da so spremljevalci »učitelji« in »vzgojitelji« vseh udeležencev tabora, ne le tistih, ki prihajajo iz njihove šole. In seveda opozarjajo ali urejajo stvari zaradi tega, da bi se vsi dobro počutili, se zdravi in srečni vrnili domov. Spremljevalci namreč imamo precejšnjo odgovornost, ne le v tem, da se, kar se da nemoteno, izvede vsebinski del tabora, temveč tudi pri splošni vzgoji udeležencev. Ob vsem tem pa moramo paziti na zdravje otrok, da ne pride do nesreč (če pa že pride, poskrbimo za zdravniško pomoč), da otroci ne zgubijo svojih stvari, denarnic ne puščajo v trgovinah, brisač na plaži... Da se vsi skupaj vrnemo z novim znanjem, zdravi in srečni.

Ko sem na Gornjem Seniku stopila iz avtobusa, me je neka mamica vprašala: A ste se spočili? Seveda smo se... Medtem ko smo bili 24 ur dežurni, smo uživali v sproščnem načinu učenja, v morju in soncu... Veselili smo se tega, da smo med Primorci našli prijatelje, ljudi odprtih src.

In še ena reakcija. Benijeva mama, ko smo v Monoštru stopili iz avtobusa, je dejala: »Hvala vsem spremljevalcem, da ste zdržali in naše otroke zdrave pripeljali domov.« Hvala ji, da zna ceniti naše delo.

Zahvaljujem se vsem organizatorjem, ki so s svojim delom ali finančnim pokritjem vseh stroškov omogočili jezikovne počitnice za porabske otroke. Obenem obljubim, če bo kdaj tudi od mene odvisno, bomo peljali še bolj pridne otroke, uka željne, ki si bodo to zaslužili tudi s svojim obnašanjem.

Erika Koleč Kiss

OD SLOVENIJE...

Zunanji minister Žbogar v ZDA

Minister za zunanje zadeve Samuel Žbogar se je 28. in 29. julija mudil na dvodnevem delovnem obisku v ZDA. Obisk je bil namenjen predvsem krepitvi dvostranskih odnosov in strateškega dialoga med Slovenijo in ZDA, predstavitvi slovenskih zunanjepolitičnih prioritet, sodelovanju v tretjih državah in transatlantskim odnosom.

Minister Žbogar, ki je bil pred tem slovenski veleposlanik v Wasingtonu, je imel prvi dan več srečanj, med drugim v svetu za nacionalno varnost, pogovarjal se je tudi s člani uredništva Wasington Post. Na drugi dan obiska je Žbogar obiskal tudi ameriški kongres, se srečal z ameriško državno sekretarko Hillary Clinton, s katero sta podpisala protokole o izmenjavi ratifikacijskih listin sporazumov o medsebojni pravni pomoči in izročitvah.

Potočnik komisar še en mandat

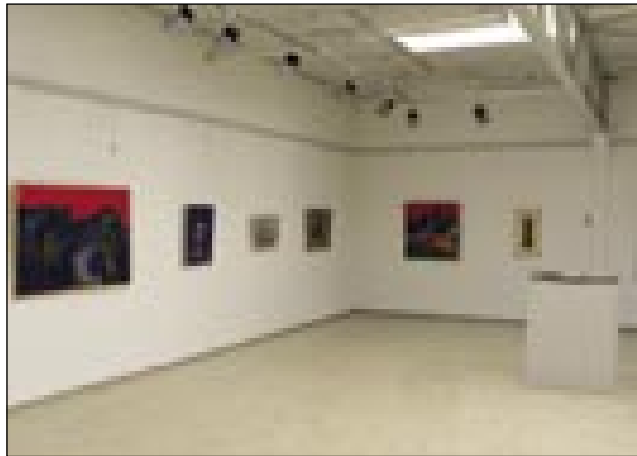
Vlada R Slovenije je na seji 30. julija sprejela predlog premiera Boruta Pahorja, da sedanjega komisarja iz Slovenije, Janeza Potočnika, ki je v Evropski komisiji pristojen za znanost in raziskave, predlaga za slovenskega člana komisije tudi v naslednjem mandatu. Slovenska vlada bo o tej odločitvi najprej obvestila veleposlanika Slovenije pri EU, Igorja Senčarja, ki bo nato z njo seznanil pristojne inštitucije. O odločitvi bo vlada seznanila tudi Odbor Državnega zbora za zadeve EU. Premier Pahor je povedal, da bo Slovenija zadovoljna, če bo Potočnik v novem mandatu ohranil resor za znanost in razvoj, v primeru, če bi se predsednik komisije odločil drugače, si bo Slovenija prizadevala za to, da bo Potočnik dobil tisto mesto, ki ustreza njegovim profesionalnim preferencam.

Murska Sobota, Lendava

MEMORIALNA RAZSTAVA, SLIKE, GRAFIKE IN LINDART

Prekmurski likovni utrip ni zamrl tudi v poletnih dneh. V soboški Galeriji so na ogled kar tri razstave in ena; v lendavskem parku pa razstava del iz mednarodne likovne kolonije mladih 14. LindArt.

Ob 30. obletnici smrti so na balkonu soboške Galerije postavili razstavo del *Ladislava Danča*, člana znane skupine

DHLM, v kateri so bili še Štefan Hauko, Franc Mesarič in Lojze Logar, ki so še vedno delujoči likovni umetniki v Prekmurju ali v Ljubljani. Skupina DHLM je v prekmurski prostor prinesla tokove moderne likovne umetnosti. Kot je povedala kustosinja Irma Brodnjak, je uspel Ladislav Danč kljub prezgodnji smrti zati del, »nastala v klasični realistični maniri, ekspresionistična dela, segel pa je tudi po abstrakciji.« Razstava prikazuje le del njegovega ustvarjanja, ob slikah in grafičnih delih tudi nekaj dokumentarnega gradiva.

V katalogu, ki je izšel ob 20. obletnici slikarjeve smrti, pa je umetnostni zgodovinar Franc Obal zapisal, da je bila likovna ustvarjalnost Ladislava Danča razpeta med življenjem v Ljubljani, kjer je ostal po končani akademiji za likovno umetnost, in Mursko Soboto, kjer si je po povratku leta 1967 ustvaril nov dom in družino. Ladislav Danč je imel vrsto samostojnih razstav in sodeloval na številnih skupinskih, tudi na mednarodni razstavi Panonska pokrajina - panonski človek, iz katere se je razvila in pred leti ugasnila Pannonia. Po podatkih iz biografije lahko za-

ključimo, da so bile njegove razstave odmevne tudi v slovenski strokovni javnosti.

V veliki dvorani soboške Galerije se predstavlja *Robert Černelč*, akademski slikar in režiser, rojen v Murski Soboti. V bogatem katalogu, ki ga je izdala Mestna galerija Piran, kjer je imel razstavo letos, je Andrej Medved napisal, da so Černelčeve podobe 2008-2009

slikane iz fotografskega posnetka. »Razumemo jih kot izvirne točke za Pogled, ne pa kot »realistične« posnetke. Zgradba pogleda je obrnjena, fotografirano slikarsko platno govori iz sebe, iz notranjsosti svoje upodobitve, nikakor pa iz površine, kot predmenost. Poteza roke, tista fotografija in tista, ki jo naredi slikar, v resnici soustvarja sporočilo, naj bo to čista likovnost kot taka ali navidez »zamegljena« spaka. V njej je ustavljen čas, otrpljen v večnost, v trenutek, ki ga skoraj ni, pa vendar zdaj, v tej časovni »meji« določi nek dogodek, ki ga v resnici komajda zaznamo.«

Grafike *Vesne Drnovšek* iz Trbovelj so postavljene v mali dvorani. »V nevrotičnem času, v katerem smo vse manj subjekti in vse bolj objekti, ki hrepenijo po ustrezno reklamirani sreči, ki ni nič drugega kot prisilna sreča, so grafike Vesne Drnovšek tisti nedolžni moment, ki nam govori o možnosti prave sreče,« je avtoričino likovno izpoved označil umetnostni zgodovinar Robert Inhof. Sicer, beremo v katalogu istega avtorja, da ustvarjanje Vesne Drnovšek lahko mirno imenujemo igranje senc. Kajti sence imajo za človeka ravno

Gorička stranka poštenja

Venej pred krčmo Pri Žabi je že duga lehta Žabin parlament. To je poznano vsikšomi, ka je bar gnouk prišo v tou krčmou. Tou pa zato, ka krčmarica Žaba ne dopisti, ka bi se v krčmej gučalo od politike. Zato je Žabin parlament trno popularen. Njegov nikšne féle najbolje prejdjen je gé Brnčkov Gustek. Včasik za njim pa je gé Košarin Ferek. Tak, ka je nej čüda, ka parlament trno batrivno živé pa se njegvi glas kouli po brgaj čüje tó.

Depa kriza je vseposedi pa je nej čüdo, ka se je potegnola nut v Žabin parlament. Kak bi vsi nikšni toupri gratali pa bi je politika sploj nej več migala. Kak bi njim gratalo vseeno, ka se godi kouli nji. Zato so se Brnčkov, Košarin pa eške Grabašov Peter eden den najšli tam venej. Že je skur deset vóra bila, ka de Žaba zapirala krčmou. Uni pa so li sedeli pa sedeli pa si nika na velki zgučavali. Depa vcejlak tiüma so se zgučavali. Pa gda njim je krčmarica Žaba prajla, ka zapira, so vöovadili, ka se njim je motalo po glavaj pa od čega so se zgučavali. »Žaba, es poslüjšaj!« go je dola stavo Brčkov Gustek. »Mi smo zdaj na noge postavili nouvo stranko (párt). Pa dosta lidi mora nut v njou stoupiti, pa jo po tejm registrejramo. Tak nam iz Lublane es pejnezi pridejo, pa mo leko eti tadale tirali svoj parlament.«

Žaba ji je samo z debelim gledala.

»Ja, tak de tou! Vej pa razmejš, ka ti gučimo. Več lüdi de volilo našo stranko, več pejnez dobimo. Pa tou nas nika nede koštalo. Nika, eške plačano dobimo.«

»Depa prva kak se tou zgodi, nam trbej nikšna finančna inekcija, ka tou leko začnemo tirati. Zato smo si brodili, ka bi ti bila nikšne féle naš sponzor. Vej po tistom ti vse nazaj damo, ka boš nut v nas investejrala,« go je že obimo Grabašov Peter.

Žaba ji je gledala pa je nej vejlda, če se šalijo ali za istino gučijo. Pa ji je dun pitala, kak de se zvala ta njiva stranka.

»Gorička stranka poštenja!« so prajli skur v eden glas.

Krčmarica Žaba pa ji je samo nemilo poglednola pa prajla:

»Leko, ka vi pošteno broдите od vsega toga. Depa ge v poštenje ne morem investejrati. Tou pa zato, ka vsikšni tisti, ka v politiki pošteno brodi pa tak tó dela, nikam ne pride. Poštenje je nika tistoga, ka v politiki ne preživé.«

Trgé iz Žabinoga parlamenta so samo gledali za njou pa začnoli iskati nouvo ime za svojo stranko.

Miki

tako hipotetično privlačnost kakor ogledala.

Galerija - Muzej Lendava je organizirala 14. *LindArt*, mednarodno mladinsko likovno kolonijo, ki so se je udeležili ustvarjalci iz Italije, Francije, Združenih držav Amerike, Hrvaške, Kanade, Brazilije, Slovaške, Litve in Slovenije. Delali so »povezani« v pare in pod vodstvom akademskih slikarjev Katje Pal in Dubravka Baumgartnerja. Za najboljši *likovni par* sta bila izbrana Jerneja Smolnikar iz Slovenije in Andrea Carini iz Italije, kar jima daje priložnost samostojne razstave prihodnje

leto. Dela mladih umetnikov, ki jih je na otvoritvi predstavila umetnostna zgodovinarica Irma Brodnjak, si lahko ogledamo v lendavskem parku.

Kot napovedano v drugem stavku tega zapisa, so v soboški Galeriji tri razstave in ena. Ta »ena« je v izložbi prodajnega dela Galerije, kjer so dela učencev prve in druge soboške osnovne šole, ki so delali pod vodstvom likovnega pedagoga Matjaža Gederja. Nekaj del, zlasti slik, opozarja na zanimive avtorje, nemara kar bodoče slikarje.

Ernest Ružič

S traktorom domau v rojstno ves

V Andovca bi nas dosta več bilau, če bi mladi že več lejt nej odišli vō z vesi. Edni so v Meriko odišli, pa ta po svejti, drugi pa v vekše varaše ali samo v Monošter. Steri so daleč, tisti na rejdkje, steri so pa paulek, tisti bola nagausta poglednajo svojo rojstno ves. Dalešnji pridejo s fligarom, drugi z autonom, dapa dje taši, šteri se vsigdar s traktorom pripela. Oni so *Joška Mešič*, po iži se pa Katini zovejo.

- Joška bači, gda pa zaka ste vi v Varaš prišli?

»Mi smo sedemdesetdrugoga prišli sé v Varaš. Tau je tak bilau, ka tōj sam delo na državnem posestvi (állami gazsaság), pa tak smo si zmislili, ka lakejšje baude od tec v delo odti. Iz Andovec v Varaš ojditi delat je težko bilau. Zazranka sam edno vōro mogo čakati, če sam z rani busom ūšo, pa domau ranč tak edno vōro, če sam v štrtoj zgutauvo. Te za volo tauga smo se tak odlaučili, ka tū v Trauščaj mo zidali.«

- Kelko lejt ste v Andovci živeli?

»Dja sam se tam naraudo, pa gda sam se oženo, te sva ešče deset lejt tam bila.«

- Vi ste v tistom rami sami bili ali stariške so ešče tō živeli?

»Nej, moji stariške so te več nej živeli. Dapa mi smo nej v tistom rami bili gde stariške. Dja sam od oče tisti ram daubo, ka ga je on erbo od sestre, zato ka ona te že mrla. Tam sva te z ženauv deset lejt bila.«

- Nej bi bilau lakejšje, če bi te ram obnovili, kak ka ste nauvoga zidali?

»Te ram je brezi fundamenta bejo, stené so pa cauc bile. Dosta smo ga popravljali, dapa dosta nej valalo. S stejn je majtar vsigdar dolaleto.«

- Kak so se vam tista lejta vidla, gda ste v Andovci bili?

»Dja sam se tam naraudo, tam sam gorrasso. Sploj lejpe spomine mam s tistoga časa. Dobro je bilau. Tistoga reda je ešče dosta mladine bilau. Nas je pet bilau, pri Šafarni štirge, pa ranč tak pri Mejcini tō. Pri Džanošini, kak je tvoj oča doma, oni so trdje bili.

Pa tau, ka sam tapravo, je samo na ednom malom grombli bilau. Tistoga reda nas je še dosta bilau v Andovci. Pa te potistim pomalek je vsakši kraj z daumi ūšo. Edni v Meriko, drugi pa na Vogrsko.«

- Vam je nej napamet prišlo, ka bi vō v Meriko odišli?

»Nej, pa leko, ka bi dobro bilau, zato ka tisti, ka so tavō odišli, zato baukše živejo kak mi, steri smo ostali.«

- Vedli ste že naprej, gda drugi odidejo?

»Vedo sam, gda so se kredadejvali, zato ka so taprajli, ka oni zdaj dejo. Dja sam mogo po biciklin titi, s sterim se je moj brat do Füzesza pelo, pa tam ga je v eden grm srano.«

- Kak ste zbaugom dali eden drugoma, sploj pa brata, da ste vedli, ka leko ka več nikdar nete ga vidli?

»Te smo ešče mladi bili, pa tau je nam vejn ešče ranč nej napamet prišlo.«

- Vi ste v Varaš odišli pa v Andovci ste njali eden ram, steroga ste nikdar nej odali. Kak tau?

»Dja sam bejo tisti, steri sam tau nej sto. Tisti pejnaz bi nas nikanej vōpomogo, pa leko, ka ešče stoj de med mlajši ali vnuki zido tam. Zdaj, če se v Andovce pelam, man kama titi. Dosta spoznancov mam tam, pa te nje tō leko poglednam. Skur vsakši mejsac se gnauk z ženauv pela-

va tavō. Sploj pa te, gda djaboke pa slive zrejljo.«

- Tau ste prajli, ka zavolo službe ste v Varaši zidali. Ka ste tam delali?

»Traktorōš sam bijo.«

- Tau je bilau vašo prvo službeno mesto?

»Nej, najprvin sam pauleg Cell-dömölka delo, tam tō na državnem posestvi, kak traktorōš. Deset lejt sam bijo tam, pa gda sem se oženo, te sam domau prišo. V več mejsti sam delo isko, bijo sam v kosavno fabriki, v židano fabriki, dapa nejn so me nej goravzeli. Tak sam te prišo na Rábafüzes, pa tam sam bijo cejlok do tistoga mau, ka sam v penzijo ūšo. Tau je petdvajsti lejt bilau.«

- Gda ste vi naprajli izpit za traktor?

»Sedemdesetprvoga leta v Sárvári, gde sam trimejsečno traktorōš šaulo skončo.«

- Zaka ste si tak misli, ka te traktorōš?

»Zato ka tak si je človek bola nalletja najšo službo, pa bola leko delo si emo, kak če bi naklajati mogo. Tau zato vejm, ka sam tau tō vōsprobo.«

- Vi ste vsigdar s taši MTZ traktorom vozili, kak ga zdaj tō mate?

»Vsigdar, gnauk je eden FIAT traktor bijo na eden kratek čas. Tisti je zato baukši bijo, dapa dja sam ovak vsigdar MTZ vozo.«

- Vi ste te že specialist. Kakšni traktor je MTZ?

»Dja tau povejm, ka dober traktor je, če skrb maš nanjega, ne moreš ga nanikoj djati, samo naj olaj pa voda baudeta v njem. Petdvajsti lejt sam delo pa te čas sam samo tri MTZ-na emo, istino dja sam zato skrb emo nanjé.«

- Istino ka ste v penzijo šli, dapa zato tū na dvorišči stoji

eden MTZ, za vami je prišo, ka brezi vas je več nej sto ostati?

»Dja sam si vsigdar tak mislo, ka če mo v penzijo ūšo, dja mo doma emo eden traktor. Emo sam edno tašo priliko, ka tisti traktor, ka sam ga tam vozo, sam ga leko dolakūpo. Gda sam dja v penzijo ūšo, je dosta dela bilau, dosta sena je trbelo notraspravlati, pa so mi tau prajli, naj ostanem. Tam sam te telko pejnaz parslūžo, ka sam tjojpo traktor, s šterim sam delo pa ešče pejnazge so mi ostali. Istino, ka ga je te prejdan nej trno sto odati, dapa nika nej mogo, zato ka sva se pogaudila. Dober šejft je bejo. Od tistoga mau je primana te traktor. Leko povejm, ka do tejsa mau ga nika nej trbelo popravlati.«

- Kak sam vas poslišo, vi zato skrb mate na traktor.

»Tauga traktora padaši, štere smo nagnauk vō z Agrokerera pripelali, so že vse vōmanili motore, zato ka so nanikoj prišli. Dja sam na traktor vsigdar aklavi bejo, pa sam skrb emo nanjega. Bili so taši, steri so telko smetja meli v kabini, ka si nej mogo notrasesti. Dja sam svojoga vsigdar prau pa puco. Tašoga reda so mi tak prajli: 'Ti nauri, ka ga pereš, vej pa nej je tvoj.' 'Ti sediš v njem, nej baukše, če je čisti,' sam tašoga reda šegau emo prajti.«

- Dostakrat vas vidim, ka se s traktorom pelate v Andovce, te je tau vaš auto tō, nej?

»Müva z ženauv lopau se notrasedava, lado goradejava ozark, pa se pelava. Ka nam drva trbej, ali kaj pripelati, tau vse domau zvozimo, pa da trbej, te se pelamo v Andovce.«

- Kelko časa nūcate, ka se pripelate vō v Andovce s traktorom?

»Če se sam pelam, te dvajsti minut, če je žena z menov, te več časa trbej, zato ka ona ne da gnati. Tau pravi, ka te traktor fejst trausi. Dja pa te tak pelam, kak ona povej, zato ka gda je z menov, te je ona prejdna. Nemaš kaj.«

Karel Holec

... DO MADŽARSKE

V Pápi zagon enote za strateški transport Nata

27. julija so v letalski bazi Pápa slovesno aktivirali enoto za strateški letalski transport v okviru zveze Nato. V bazo je priletelo prvo od treh letal, ki si jih bo za strateški prevoz svojih enot delilo 12 držav (Bolgarija, Estonija, Madžarska, Litva, Nizozemska, Norveška, Poljska, Romunija, Slovenija, ZDA in Finska ter Švedska, ki sicer nista članici zaveznistva). Naslednje transportno letalo Boeing C-17 bo v bazo prispelo septembra, tretje pa na začetku naslednjega leta. Letala bodo opravljale večnacionalne vojaške posadke, zagotavljala pa bodo transport vojakov in opreme ali pa tudi humanitarne pomoči sodelujočim državam.

Slovesnosti ob zagonu enote sta se udeležila tudi namestnik generalnega sekretarja zveze Nato Claudijo Bissogniero in madžarski premier Gordon Bajnai.

Prepoved zaposlovanja v javnem sektorju

Zaradi gospodarske krize je premier Gordon Bajnai odredil prepoved zaposlovanja v javni upravi, kar pomeni, da ministrstva oz. njihove institucije ne smejo zaposliti novih ljudi. To velja tako za sedaj prosta delovna mesta kakor tudi za delovna mesta po upokojitvah. Prepoved velja tudi za pogodbeno delo, kajti ministrstva se pri opravljanju določenih nalog velikokrat poslužujejo dela institucij in podjetij na podlagi pogodbenega dela. Kot je povedal tiskovni predstavnik vlade, gre za kakšnih 5000 delovnih mest, pri katerih bo vlada mesečno privarčevala milijardo forintov. Prepoved ne velja za uniformirano oz. kriminalistično policijo oz. za institucije, ki pripravljajo predsedovanje Madžarske Evropski uniji leta 2011.

»Namé graubo vlečé moj rojstni daum«

Človeki je trno toplo pri srcej, gda se s takšnimi lidami sreča, steri se z dōjšov pa srcom tak za resnico vežejo na svojo rojstno ves, na svoj rojstni daum, na svojo držino kak Valika Kovač, po deklškom menji Valika Časar v Varaši. Po domanjom, Kovačina Valika je znana po tejm, ka trno rada gonči slovenski, s vsakšim na gonč stane, nika je nej djizdava, je prijazna pa fejs-fejs delavna mlada ženska. Več od sebe pa naj nam sama tū pripovejda!

»1969. leta sam se narodila v Andovci pa sam taum živala 22 lejt. Doma smo bili štirdje mlajši, dva pojba pa dve dekle, dja sam najstarejša. Tistoga ipa so moji starištje vtjüper s starimi Kovačinimi starišami na velko gazdüvali. Dja, gda sam osnavno šaulo zgotovila v Števanovci, sam üšla v srednjo gostinjsko šaulo v Sombotel, gdé sam se vönavčila za kelnerco. Med šaulov sam prakso mejla v restavraciji Tromejnik v Varaši, gda sam zgotovila, sam osem lejt delala taum. Spoznala sva se z Lacijom Kovačom pa oženila tō. 1992. leta sam rodila prvo dejte, deklšino Martino. Gda malo vekšo gratalo dejte, sam na eno pau leta tavō odla delat v Avstrijo, dočas se mi je 1995. leta nej naraudo sin Tomaž. Kak se je oprla restavracija Lipa v Slovenskom daumi, sam tá üšla za kelnerco. Nej dugo potistim je začno delati slovenski radio, Radio Monošter, gdé sam vala baudji dobila delo, ka zdaj že deveto leto z veseldjom opravlam. Slovenski sam furt trno rada goučala, lüstvo rada spoznavam pa spoj rada mam tū, etak rada mam svojo delo.«

- *Kak kölmarca, kak novinarca, si furt navezana na lüstvo, delaš z lidami. Kak se ti je pa vidlo voditi programe na Slovenskom dnevi v Andovci, ka je pripravilo Porabsko kulturno in turistično društvo pod vodstvom*

Karčina Holeca?

»Po pravici povejm, ka je reportažo bola naleki delati, taum nej trbej vōstaniti pa gončati pred dvejstaupetdeset lidami. Gda sam na oder staula pa tau oprvim, mi je vse glas trpeto. Za malo časa sam k seba prišla, tak, ka je te že dobro bilau.«

Kovačina Valika s svojo velko držino v Andovcaj

- *Leko si zatok tašno volo dobila, ka se potejm večkrat podaš za tau?*

»Če do me prosili, z dobre volé, zaka pa nej! Vej pa doma v Andovci, če leko kaj pomorem, tau je samo dobro. Rada domau dém ovak tō pomagat delat starišom, če pa kaj se godi, smo furt taum z držinov vred.«

- *Po dvajsti lejtaj, ka te vleče na telje domau v rojstno ves?*

»Starištje, dva brata pa sestra! Mi se trno dobro mamo, furt lepau porazmejmō. Dja sam najstarejša, dja sam prišla kraj od ráma pa namé graubo vlečé moj rojstni daum. Mujs moram titi domau pomagat, konec tjédna rejsan furt domau démo. Če v soboto demo, té redno delamo, če trbej v gaušča, na njivi, kaulek rama ali gdekoli. Včasik mi že pravijo domanji, ka nej trbej furt zatok domau priditi, ka delati trbej. Dja tau ne morem vōprstati, ka bi namé stoj dvoro, če sam doma, té mujs moram dja dobro včiniti drudjim. Zdaj nam je mati tū betežna, par tjednauv je ležala, ka si

je nogau strla. Vala baudji so domanji tašni, ka vse napravijo. Obadva pojba, Tibi pa Norbi, vsefalé potrejbno delo vejta naprajti, sestra Anastazija pa stjōja, puca pa stariše vred má. Naš oče je že dosta lejt v postela betežnik, njaga čistak tak trbej opravlati kak malo dejte. Pri nas cejla držij

na mora vtüp prijati, ovak bi nika nej bilau, bi velka nevala bila. Vala baudji, dobro držino mam! Zatok je vrejndno domau oditi! Če en tjéden nédem domau, té ména že tak fali! Vsakši dén gončim z njimi po telefoni, pa dōjn.«

- *Rejdka ves, gde lüstvo, največkrat mladi, tak vtjüper prima kak pri vas. Vaši domanji so vsikdar taum pa šča ti s svojo držinov tū. Pa tau je že skur pau vesi!*

»Mi smo od maloga mau furt vtjüper bili. Pejštji smo odli v šaulo, enga drügoga smo nikdar nej tánjali. Furt smo vtüper šli tá pa furt vtjüper domau. Gda smo že vekši gratali, smo po balaj ranč tak vtjüper odli. Tak brodim, ka bi tau nej slobaudno bilau tánjásti, tej mladi Andovčani ranč tak morajo tadala vtjüp držati. Mi smo rejsan tak ešče gnesdén, kakšenkoli program vönajde Karči (predsednik društva. op. pisca), furt smo taum na pomauč. Pa nej samo mi mladi, litji naši starištje ranč tak.«

- *Pri tejm, ka je v vaša mala ves tak ijašnja gratala, ka*

v zadnji lejtaj dosta vse ma za gledanje, največ djau pa deja Karči Holec, žüpan v tri mandataj, gnesden tū predsednik slovenske samouprave pa andovskoga Porabskoga kulturnoga pa turističnoga drōjštva. On je steber vesi. Kak vidiš ti, domanja tau?

»No, vej pa če njega ne bi bilau, bi gvüšno nej bilau tak. On drži vtjüper lüstvo v vesi. Zatau se naroditi trbej, ka vse on dela pa tanapravi. On je furt tašen bijo, z nika maloga je furt nika velkoga napravo. Rejsan, ka vse v slejdnjom minuti delamo, slejdnjen tjéden lejče vsakši, depa gda je program, taum je vse tip-top vse tak, kak mora biti. Trno dobro je z njim vtüper delati, ma pomagati. Dosta vse dobroga je že vönajšo pa včinijo za svojo ves pa domanjo lüstvo.«

- *Od tistoga mau, ka mate mali Triglav, vejn tak vašo ves zišče gora največ turistov iz Slovenije?*

»Ja, tak je, tau je dobro, ka spoznajo ves, lüstvo pa delo slovenski organizacij. Vidijo leko vsi, kašni smo Slovenci v Andovci pa kak se vežemo k slovenskomi narodi.«

- *K slovenskomi narodi se vaša držina rejsan fejs veže, ka telko žlate v Sloveniji malo lüstva ma tōj v Porabji kak ranč vi. Kak tau?*

»Ja, tau je zatok, ka sta se mojga očo stariša na Goričkon narodila, baba v Čöpanci, dejdak pa v Markovci. Moj oče se je tō v Čöpinci naraudo. Moja baba je tōj v Andovci mejla svojga dejdaka, on je sam živo v enoj staroj kuči. Naši starištje so se zatok spatjivalai prejk v Andovce. Tak, ka mi z očinoga tala vse žlato vanej mamo, od Markovec do Ljubljane, leko povejm, do mordja. Mati je pa z Ritkarovec od Kaucini, oni tū majo žlato v Sloveniji, depa nej telko.«

- *Valika, po kakšnoj dugoj pauti si prišla pa ti s svojo držinov v Slovensko ves?*

»Gda sva se oženila z možaum, sva sedem lejt pri njevji starišaj živala. Té smo začnili zidati kučo, depa nikak se nam je nej pršikalo, smo go med zidanjom odali pa smo se v blok spatjivali. Samo, ka obadva z možaum sva si želela meti svojo kučo, svoj dvor, radiva sva vanej v naravi. Mena se je Slovenska ves furt vidla, dobro pa lejpo mesto je. Pa smo dočas iskali mesto za zidanje, ka se nam je pršikalo, etak v Slovenskoj vesi živemo že štrto leto. Delavan den zazranka odidemo delat, mlajši v šaulo, večer domau pridemo. Konec kédna smo pa furt v Andovci, tak, ka smo mi dosta nej doma. Mi svoj raum fejs vejmo poštvüvati, ka sva z možaum vred dosta dela opravila sama. Ešče mlajši tū dosta vse! Povejmo, cejli raum smo sami pofarbali vō, zakoj bi dosta pejnez leko vōdali.«

- *Zvöjn tebe sto ka za dela ma v držini?*

»Dekličina Martina je sedemnajset lejt stara, ona odi v varaško gimnazijo, pojbič Tamaš je letos zgotovo osnovno šaulo, on de se tū v gimnaziji včijo tadale. Mauž dela v fabriki Opel, on je tehnični inženir (múszaki mérnök).«

- *Kak si zadovolna s svojimi mlajši?*

»Vala baudji, dobro se včita, obadva sta redniva pa fejs delavniva tō. Gda smo letos sprtolejt v gauško odli, obadva deteta sta že kalala drva. Če trbej, doma pomagata pucati ali okapati, vse, ka trbej. Gda smo doma pri starišaj krave meli, sta obadva maliva ešča štalō tū čistila. Vse napravita, ne bojita se dela.«

- *Na tau pravijo, ka mlajši najbolje od starišov vzemejo peldo.*

»Ja, dja sam doma tō tau vidla. Tau so me včili, ka moram vsefalé delo se navčiti redno delati, lepau se ponašati, biti pošten, vsakšoga poštvüvati, vsakšomi poštenjé dati.«

Klara Fodor

»Halo, tukaj slovenski Mediteran!«

Šestnajsti poletni tečaji slovenskega jezika »Halo, tukaj slovenski Mediteran« so tokrat potekali v Kopru od 13. julija do 26. julija 2009 v organizaciji Fakultete za humanistične študije Koper in Znanstveno-raziskovalnega središča Koper Univerze na Primorskem. Za 40-urne tečaje se je odločilo 62 interesentov iz 16 držav vsega sveta: Avstrije, Hrvaške, Italije, Makedonije, Madžarske, Poljske, Češke, Bolgarije, Srbije, Nemčije, Belgije, Španije, Finske, Švedske, Kanade in Argentine. Poletni tečaji so v bistvu namenjeni vsem, ki bi se radi naučili slovenskega jezika ali svoje znanje slovenščine še izpopolnili, spoznali Slovenijo in njeno kulturo, hkrati pa preživeli dva prijetna poletna tedna na morju.

Letošnja vodilna tema, ki je zaznamovala tako vsebino lektoratov kot spremljevalni program, je voda kot posebnost obalnega naravnega okolja. Organizatorji so jo poskusili povezati tudi z Evropskim letom ustvarjalnosti in kreativnosti.

Prvi dan, 13. julija, zjutraj smo napisali razvrstitveni test, na podlagi katerega so nas razdelili v šest skupin, glede na predznanje posameznikov. Zvečer, pred otvoritvijo Poletnih tečajev, smo si z vodnikom ogledali Koper.

Svečana otvoritev dvotedenske poletne jezikovne šole se je odvijala v avli rektorata Univerze na Primorskem, kjer so med vsebinskimi predstavami večer popestrile pevke Kulturne skupine Mandrač.

Dopoldanski lektorati so potekali v prostorih Univerze na Primorskem, vsak dan ob istem času, od 9.00 do 12.30 s polurnim odmorom. V popoldanskem času smo se lahko slovenščino učili malo drugače. Na popoldanskih individualnih urah smo se lahko pod vodstvom učitelja spoznavali s slovenščino na svojevrsten

način. Ljubitelji televizije so se lahko s slovenščino seznanjali z gledanjem filmov in izobraževalnih oddaj v slovenščini, tisti, ki imajo radi glasbo, so se lahko zabavali in obenem učili slovenščino s pomočjo besedil slovenskih izvajalcev, tisti, ki radi beremo, smo lahko svoje znanje slovenščine izpopolnjevali z branjem časopisnih člankov in krajših literarnih besedil. Skratka, za vsakega je bilo nekaj. Ob večerih pa smo se lahko

udeleževali različnih delavnic. Ena izmed naših zabavnih delavnic je bila slovenska folklor, katere mentorica je bila Marija Mojca Lepej. V folklorni delavnici smo se najprej srečali z Gorenjsko in se naučili naslednje skupinske plesse: Štajeriši ob petju zdravčik, Grabčev ples in Žkrajcopolko. Pripravili smo tudi odrsko postavitev Mlinček, ki vključuje naslednje plesse: Najkatoliš, Potowčka, Kowtri, Žakli ter Mazurko. Po delavnici nas je zabavala folklorna skupina Skala Kubed, ki je izvirna in pleše samo stare istrske plesse, ob nastopih prikazuje plesse in običaje Slovenske Istre. Oblačila, ki jih nosijo plesalci, sodijo izključno v prostor Slovenske Istre. Člani folklorne skupine „Skala Kubed“ ohranjajo izvirnost in domačnost slovenske narodne in kulturne dediščine.

Sredina večera sta bila posvečena petju, se pravi slovenski ljudski glasbi. V glasbeni delavnici smo imeli priložnost

poleg slovenskega knjižnega jezika spoznati še narečja slovenskega človeka, ki so v ljudski pesmi še toliko bolj življenjska, topla in praktična. Kot že vemo, je letošnja vodilna nit voda, ki je v ljudski pesmi tudi dokaj prisotna. Kot je Slovenija zelo raznolika, od Alp, Panonske nižine do morja, tako slovenske ljudske pesmi omenjajo reke, jezera in morje. V povezavi z vodo pa nekatere poklice, kot so mlinar, brodar, ribič. Torej

v glasbeni delavnici pod vodstvom Marina Kranjaca smo se naučili različne slovenske ljudske pesmi, Dekle je pralo srajčki dve, Vodo je zajemal ribico zajela, Zaplula je barčica moja in Zeleni se travca skraj Dunaja, katere sem se posebno razveselila zaradi njenega porabskega porekla. V okviru glasbene delavnice se nam je predstavila glasbena skupina VRUJA, ki nadaljuje tradicijo glasbenih skupin iz Slovenske Istre. Ime skupine je dialektalnega izvora in pomeni izviri, studenec. Tako kot je istrski polotok večkulturni in večetnični prostor, je tudi sestava članov skupine takšna, zato ni čudno, da izvajajo in podajajo glasbeno tradicijo celotne Istre, in s tem predstavljajo vso raznolikost in zapuščino svojih prednikov. Pojejo v narečjih treh avtohtonih narodov Istre, to je v slovenskem, italijanskem in hrvaškem. VRUJA skuša na svoj lasten način dodati kamenček k mozaiku poustvar-

janja in izvajanja glasbene dediščine Istre.

Ljubitelji slovenske književnosti smo poleg drugih delavnic lahko obiskali literarno književno delavnico, ki jo je vodila dr. Agnieszka Będkowska-Kopczyk. Na književni delavnici smo se lahko seznanili z novostmi na slovenskem književnem prizorišču, prebrali odlomke najnovejše pesniške in prozne „produkcije“ slovenskih ustvarjalcev. Spoznali smo tudi pesniško obliko haikujev, izbrali priljubljene slovenske haikuje, nato smo se na ustvarjalni način igrali s slovenskim jezikom in sami pisali kratke pesniške oblike na temo vode. Gost delavnice je bil Klemen Pisk, ki je dejaven kot pesnik, pisatelj, prevajalec in glasbenik.

Udeleženci poletnih tečajev smo se lahko tudi udeležili dveh izletov. Eden izmed njih je bil tradicionalni izlet z barko, ki je namenjen spoznavanju obalnih mest Slovenske Istre (Kopra, Izole, Strunjana, Portoroža, Pirana) z morja, vključil pa je tudi tudi ribji piknik, kopanje in veselo družbo. Med postankom v Piranu smo si pod vodstvom profesorice Ljudmile Sinkovič ogledali staro mestno jedro. Drugi je bil izlet po Gorenjski. Iz Kopra smo se peljali v notranjost Slovenije, prečkali Kraški rob in se peljali mimo Ljubljane do Škofje Loke, kjer smo si ogledali staro mestno jedro. Škofja Loka velja za najlepše ohranjeno srednjeveško mesto v Sloveniji, bogata kulturna dediščina se prepleta z neokrnjeno naravo, kar je dalo mestu naziv Galerija v naravi, slikovitost in barvitost hišnih fasad pa botrujeta še eni oznaki - Pisana Loka. Po ogledu nas je pot vodila proti Radovljici, kjer smo si ogledali muzej lektarstva. Lektarstvo je stara priznana slovenska tradicionalna obrt. Figuralno oblikovano in okrašeno pecivo iz medenega testa je oblikovano

s pomočjo lesenih, pločevinastih modelov ali prostoročno v obliki srčka, konjička, podkvice, zajčkov, zvezdic, ptičkov. Obrt sodi med najstarejše srednjeveške obrti v mestih in trgih, na podeželju pa so se lectarske delavnice pojavile v 19. stoletju, ko dejavnost doživi svoj razcvet. V tistih časih so bila to zelo cenjena in dragocena ljubezenska darila. Po ogledu smo si vzeli čas za kosilo iz odličnih slovenskih domačih jedi. Pot nas je vodila naprej do Bleda, kjer smo si ogledali Blejski grad, simbol Bleda in Slovenije, po pisnih virih je najstarejši grad na Slovenskem. Podoba gradu nad jezerom z romantičnim otočkom in cerkvijo je tista blejska značilnost, ki je skozi stoletja postala prepoznavna doma in v svetu. Z razglednih teras gradu je izreden razgled na jezero z otokom, po pokrajini z Lescami in Radovljico na dlani ter po goratem svetu Karavank in Julijskih Alp. Po dnevu, polnem vtisov in doživetij, se nam je prilegla večerja s tradicionalnimi gorenjskimi dobrotami, pred katero nas je še s petjem in plesom razveselila folklorna skupina Triglav.

Dva tedna sta žal neverjetno hitro minila in prišel je zadnji dan poletne šole, ko smo napisali zaključni test in zaključili lektorat. Na koncu dneva, zvečer se je pa odvijala zaključna slovesnost, na kateri se je vsaka skupina predstavila s kakšno kratko produkcijo, poleg tega smo imeli priložnost prikazati, kaj vse smo se naučili v dveh tednih. Zapeli smo najbolj priljubljene ljudske pesmi, zaplesali Mlinček ter prebrali sad naše ustvarjalnosti, in sicer svoje haikuje.

Izkoristila bi priložnost, da se zahvalim Zvezi Slovencev na Madžarskem, ki nama je s sestro Rito dala priporočilo za štipendijo za poletni tečaj.

Bernadette Gredlić

www.park-goričko.org

KUD BUDINCI IN OBČINA ŠALOVCI VAŠ VABETA NA OTVORITEV IN BLAGOSLOVITEV POTA ZA PODOBNE

"POTI PO DOLAJ PA BREDAJ" I. POPOLNARNA PONOVA V SOBOTO, 8. AVGUSTA 2009 OD 9.30 UR DO 18.30 UR

18.00 OTVORITEV POTA S KULTURNIM PROGRAMOM
Vabljeni so vse občine, ki so članice v Zvezi KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

17.30 ZAČETEK PONOVA
KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

15.00 SPAZOVANJE VESLELJE
Vabljeni so vse občine, ki so članice v Zvezi KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

12.00 ZAKAJ OB TABORNIH ODVAJ
Vabljeni so vse občine, ki so članice v Zvezi KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

11.00 ZAKAJ OB TABORNIH ODVAJ
Vabljeni so vse občine, ki so članice v Zvezi KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

10.00 ZAKAJ OB TABORNIH ODVAJ
Vabljeni so vse občine, ki so članice v Zvezi KUD BUDINCI in OBČINA ŠALOVCI.

Petek, 07.08.2009, I. SPORED TVS

RTV SLO
7.00 KULTURA, ODMEVI, 7.45 NA ZDRAVJE!, 9.00 SREBRNOGRIVI KONJIČ, RIS., 9.25 ŽOGARIJA, 9.55 VALERIJE BESEDE, DOK. FILM, 10.05 ENAJSTA ŠOLA: GPS, 10.35 DOLGAJ, 11.30 TO BO MOJ POKLIC: MESAR, 11.55 TO BO MOJ POKLIC: STAVBNI STEKLAR IN STEKLOPIHALIČ, 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 KRALJ ABDULAH II., DOK. SER., 14.15 CVETLIČNA TIHOŽITJA MARIE AUERSPERG ATTEMS, 14.25 SLOVENC V ITALIJI, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 DOKTOR PES, RIS., 15.55 SIMON V DEŽELI RISB, RIS., 16.00 LEGENDE, 16.20 DOGODIVŠČINE SARAH JANE, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.20 POSEBNA PONUDBA, 17.50 DUHOVNI UTRIP, 18.05 IZJEMNE ŽIVALI, DOK. SER., 18.30 LOJZEK, RIS., BACEK JON, RIS., ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.40 EUTRINKI, 19.55 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA, 20.30 ŠTEVERJAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 POLNOČNI KLUB, 0.15 DUHOVNI UTRIP, 0.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.08.1991, 0.55 DNEVNIK, 1.25 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.50 INFOKANAL

Petek, 07.08.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.30 TV PRODAJA, 13.00 ŽIVE IGRALSKE LEGENDE, 13.30 BESEDE IN SLIKE, 13.40 TV PRODAJA, 14.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 07.08.1991, 14.35 EVROPSKI MAGAZIN, 15.05 ČRNO BELI CASI, 15.20 TV PRODAJA, 15.50 CIRCOM REGIONAL, 16.20 KUHARSKA ODDAJA Z NIGELLO LAWSON, 16.45 PRIMORSKI MOZAIK, 17.15 MOSTOVI - HIDAK, 17.50 PRIJATELJI, OSTANIMO PRIJATELJI, 18.50 NOSTALGIJA Z BELIMI VRANAMI, 20.00 UGANKE SVETEGA PISMA, AM. DOK. SER., 20.50 UKRADENO ŽIVLJENJE, ANG. NAD., 21.40 DICK TRACY, AM. FILM, 23.20 ČEZ PLANKE: KOSOVO, 0.25 OSNOVNI DELCI, NEMŠ. FILM, 2.15 GANDŽA, AM. NAD., 2.45 INFOKANAL

Sobota, 08.08.2009, I. SPORED TVS

6.15 KULTURA, ODMEVI, 7.00 ZGODBE IZ ŠKOLJKE, 7.25 IZ POPOTNE TORBE: LEGENDE, 7.45 RISANKA, 7.55 REŠEVANJE MEDVEDKA, RIS. FILM, 8.20 SANJAVI TRAVNIKI OB KRKI, 8.35 POD KLOBUKOM: ISADORA DUNCAN, 9.15 KINO KEKEC: SELIK IN KATARINA, NORV. FILM, 10.40 POLNOČNI KLUB: ORGAZEM, 11.55 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 DR. WHO, ANG. NAN., 14.00 RISANKA, 14.10 ROŽNATI PANTER: MOTOR, RIS., 14.15 ATI S ŠTIRIMI: NA VELIKI NOGI, DANSKI FILM, 15.55 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 16.10 LABIRINT, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.20 ZAKAJ PA NE, 17.30 NA VRTU, 17.55 POPOLNA DRUŽINA, 18.05 Z DAMJANOM, 18.35 MALA KRALJIČNA, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.05 NEW YORK, NEW YORK, AM. FILM, 22.40 PRVI IN DRUGI - OČI NOSTALGIJE, 23.10 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.40 TRK, KAN. FILM, 1.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.08.1991, 1.40 DNEVNIK, 2.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.25 INFOKANAL

Sobota, 08.08.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 8.10 TV PRODAJA, 8.40 SKOZI ČAS, 8.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 08.08.1991, 9.20 DOSJE: UPOKOJENI IN REVNI, 10.15 POSEBNA PONUDBA, 10.35 CIRCOM REGIONAL, 11.05 PRIMORSKI MOZAIK, 11.35 UGANKE SVETEGA PISMA, AM. DOK. SER., 12.25 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 12.55 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 13.25 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 14.25 TV PRODAJA, 14.55 FIESTA LATINA: SIMFONIKI RTV SLOVENIJA, 16.15 TV PRODAJA, 16.45 POTOVANJE V INDIJO, ANG. FILM, 19.25 NOGOMETNI MAGAZIN FIFE, 20.00 NOGOMET, TEKMA PRVE LIGE: MARIBOR - OLIMPIJA, 22.10 SLOVENSKI MAGAZIN, 22.35 DAVID NOLANDE, FR. NAD., 23.25 GOLDPLAY LIVE AT BBC, 0.25 ŠTEVILKE, AM. NAD., 1.10 ZABAVNI INFOKANAL

Porabje

ČASOPIS
SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

**Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič**

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter,
Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767;
e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk:
TISKARNA KLAR d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota;
Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.

Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357
SWIFT koda: OTPVHUHB

NeDELJA, 09.08.2009, I. SPORED TVS

7.00 TELEBAJSKI, OTR. NAN., COFKO COF, RIS.; MARČI HLAČEK, RIS., 9.50 ŽOGARIJA, 10.20 ZGODBE IZ DIVJINE, DOK. NAN., 10.50 PRISLUHNI MOŠTINI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 ŠTEVERJAN 2009, 14.30 DOMAČI ANSAMBLI, 14.55 PRVI IN DRUGI - OČI NOSTALGIJE, 15.25 SANJSKI HOTEL: ZALJUBLJENI NA MAVRICIJU, NEMŠ. FILM, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 KONCERT ADIJA SMOLARJA, 18.10 BILO JE ..., 18.25 ŽREBANJE LOTA, 18.40 MAKI IN RUBI, RIS., 18.50 JANI NANI, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 19.55 ANDREJ KOŠAK: OUTSIDER, SLOV. TV FILM, 21.40 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRA, 22.45 POROČILA, VREME, ŠPORT, 23.15 VEČERNI GOST: GILBERTO CIVARDI, 0.10 ZA LJUBEZEN ALI DOMOVINO, AM. FILM, 2.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.08.1991, 2.30 DNEVNIK, 2.50 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.20 INFOKANAL

NeDELJA, 09.08.2009, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.00 TV PRODAJA, 8.30 SKOZI ČAS, 8.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 09.08.1991, 9.05 POLETNI MOZAIK: SANJE, 9.35 29. SREČANJE TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV SLOVENIJE, 10.05 TV PRODAJA, 10.35 MED VALOVI, 11.05 SLOVENSKEGA MAGAZIN, 11.30 ZDRAVJE V EVROPI - ČRNA LUKNJA OTRUŠTVA, 12.20 TV PRODAJA, 12.55 BRODOLOMCI, 14.25 MEHIKA - OD OLMEKOV DO AZTEKOV, DOK. ODD., 14.55 ATLETIKA - ZLATA LIGA, 17.00 SV. PRVENSTVO V STRELJANJU - TRAP, 18.00 MEDNARODNI PIVALNI MITING IN DP, 18.30 NOGOMETNI MAGAZIN FIFE, 19.00 NOGOMET, MARIBOR - OLIMPIJA, 19.55 PRIJATELJSKA TEKMA V KOŠARKI (M): SLOVENIJA - RUŠIJA, 21.45 PRI MAUPASSANTU; FR. NAN., 22.45 POKVARJENA DEKLETA, ANG. NAD., 23.35 NA UTRIP SRCA, 1.20 POT V MEMPHIS, DOK. FILM, 2.50 INFOKANAL

Ponedeljek, 10.08.2009, I. SPORED TVS

7.15 TEDENSKI IZBOR, 7.25 ZRCALO TEDNA, 9.00 SMRKCI, RIS., 10.20 IZ POPOTNE TORBE: LEGENDE, 11.10 IVEK, KDO TE JE UBIL?, DOK. FILM, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, ODD. TV MARIBOR, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. SER., 13.55 LEGENDE VELIKEGA IN MALEGA EKRA, 15.00 POROČILA, 15.10 DOBER DAN, KOROŠKA, 16.10 RISANKA, 16.30 HIŠA EKSPERIMENTOV: VRTAVKOLOGIJA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 VZPoredna ekonomija, 20.55 POLONA SEPE: TOTALNA RAZPRODAJA: HUM. NAN., 21.20 NA LEPŠE, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 PODOBA PODOBE, 23.20 GLASBENI VEČER, 0.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 0.25 DNEVNIK, 1.00 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 1.30 INFOKANAL

Ponedeljek, 10.08.2009, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 10.25 SOBOTO POPOLDNE, PON., 13.10 TEDENSKI IZBOR, 13.10 SREČANJE TAMBURAŠEV IN MANDOLINISTOV SLOVENIJE, 13.50 SLOVENC V ITALIJI, 15.35 SLOVENSKEGA MAGAZIN, 16.00 ZA PRSTE OBLIZNIT, 16.25 PRVI IN DRUGI - OČI NOSTALGIJE, 17.20 TO BO MOJ POKLIC, 17.50 FRASIER, AM. HUM. NAD., 20.00 NATIONAL GEOGRAPHIC, 20.50 ZAKAJ DEMOKRACIJA?, EGIPET, 21.50 KNJIGA MENE BRIGA, 22.10 OBSEDEN, AMERIŠKI FILM, 23.55 TEMNA STRAN MESECA, 1.10 NATIONAL GEOGRAPHIC, 2.05 ZABAVNI INFOKANAL

Torek, 11.08.2009, I. SPORED TVS

6.55 TEDENSKI IZBOR, 7.00 ODMEVI, 7.45 NA ZDRAVJE!, 9.00 OTRUŠKI PROGRAM, 11.00 NATIONAL GEOGRAPHIC, 12.00 VEČERNI GOST: GILBERTO CIVARDI, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.25 EUTRINKI 13.45 PODOBA PODOBE -PODVODNA ARHEOLOGIJA V LJUBLJANICI, 14.05 DUHOVNI UTRIP: UPANJE VEDNO OBSTAJA, 14.20 OBZORJA DUHA: QUO VADIS, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 15.45 MARČI HLAČEK, RIS., 16.10 ZLATKO ZAKLADKO, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 GOZDOVI SLOVENIJE, 17.55 ZLATA RIBICA, 18.30 ŽREBANJE ASTRA, 18.55 VREME, 19.00 DNEVNIK, 19.40 ŠPORT 19.55 ČEZ PLANKE: PORTUGALSKA IN MADEIRA, 21.05 REŠEVANJE GOSPODARJA FILIPINSKIH GOZDOV, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.00 AMERIŠKI DOLG, DOK. ODD., 0.40 PRAVA IDEJA!, POSL. ODD., 1.15 GOZDOVI SLOVENIJE: MESTNI GOZD, 2.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 3.05 INFOKANAL

Torek, 11.08.2009, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 8.00 OTRUŠKI INFOKANAL, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 11.40 TV PRODAJA, 12.10 GLASBENI SPOMINI Z BORISOM KOPITARJEM, 13.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 14.00 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.00 ZAKAJ DEMOKRACIJA?, EGIPET, 15.55 PRISLUHNI MOŠTINI, 17.00 ZA PRSTE OBLIZNIT, 17.25 MOSTOVI - HIDAK 17.55 NA ZDRAVJE!, 19.00 VEČERNI GOST: JANEZ JANŠA, 20.00 MUZIKAJETO: CUBISMO, 20.30 POLETNI MOZAIK: PARTNERSKI ODNOSI, 21.00 PRAVA IDEJA!, POSL. ODD., 21.35 DEDIŠČINA EVROPE, 23.15 LILJE, ANGL. LIT. NAD., 0.15 DERREN BROWN, MISELNI TRIKI, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL

Sreda, 12.08.2009, I. SPORED TVS

6.55 TEDENSKI IZBOR, 7.00 ODMEVI, 7.45 NA ZDRAVJE!, 9.00 OTRUŠKI PROGRAMI, 10.15 HARMONIJE EVROPE: ŠVEDSKA, 10.30 SLOVENSKEGA VODNI KROG, 11.00 ZLATA RIBICA, 11.35 GOZDOVI SLOVENIJE: MESTNI GOZD, 12.05 REŠEVANJE GOSPODARJA FILIPINSKIH GOZDOV, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 EUTRINKI, 13.30 VZPoredna ekonomija, 14.25 SLOVENSKEGA MAGAZIN, 15.00 POROČILA 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 16.10 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZDRAVJE V EVROPI, 18.25 ŽREBANJE LOTA, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 20.05 KO SE RODIŠ, SE NE MOREŠ VEČ SKRITI, IT. FILM, 22.05 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 23.15 BREZ REZA: POGOVORI O DOMOLJUBJU PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE, 23.50 ZDRAVJE V EVROPI, 0.40 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 1.40 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.05 INFOKANAL

Sreda, 12.08.2009, II. SPORED TVS

7.00 INFOKANAL, 8.00 OTRUŠKI INFOKANAL, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 11.40 TV PRODAJA, 12.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 12.35 PRAVA IDEJA!, POSL. ODD., 13.40 NA UTRIP SRCA, 15.25 ZA PRSTE OBLIZNIT, 16.20 MOSTOVI - HIDAK, 17.10 SLOVENC PO SVETU, 17.45 SAMO BEDAKI IN KONJI, ANG. HUM. NAD., 18.45 O ŽIVALIH IN LJUDEH, 19.00 NA VRTU, 19.25 Z DAMJANOM 20.00 MARIBOR: NOGOMET, 23.00 FRANC S. FINŽGAR: RAZVALINA ŽIVLJENJA, 0.05 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 1.00 ZABAVNI INFOKANAL

Četrtek, 13.08.2009, I. SPORED TVS

7.00 ODMEVI, 7.40 NA ZDRAVJE!, 9.00 OTRUŠKA ODDAJA, 10.10 POLONA SEPE: TOTALNA RAZPRODAJA, HUM. NAN., 10.45 ZDRAVJE V EVROPI, 11.40 SVETO IN SVET: KRIZA KOT PRILOŽNOST 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 HOTEL POLDRUGA ZVEZDICA: RAČUNALNIK, 13.50 ČEZ PLANKE: PORTUGALSKA IN MADEIRA, 15.10 MOSTOVI - HIDAK, 16.10 PLEZANJE PO LEDU, 16.50 ROŽNATI PANTER, RISANKA 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO: RADOVEDNOST, 18.30 ŽREBANJE, 18.40 NUKI IN PRIJATELJI, 19.00 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 19.55 TEDNIK 20.50 VRNITEV V EVROPO: ALBANIJA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, 23.00 OSMI DAN, 23.30 VEČ KRAJEV ZA VEDNO: TRANSNACIONALA, 1.25 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 1.45 DNEVNIK, 2.20 DNEVNIK SLOVENCEV V ITALIJI, 2.45 INFOKANAL

Četrtek, 13.08.2009, II. SPORED TVS

6.30 ZABAVNI INFOKANAL, 7.00 INFOKANAL, 8.00 OTRUŠKI INFOKANAL, 9.00 ZABAVNI INFOKANAL, 10.50 TV PRODAJA, 11.20 POLETNI MOZAIK: PARTNERSKI ODNOSI, 11.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, 12.15 IZJEMNE ŽIVALI, ANG. SER., 13.40 SLOVENSKA JAZZ SCENA, 14.30 TV PRODAJA, 15.00 EVROPSKI MAGAZIN, 15.30 MED VALOVI, 16.00 BREZ REZA: POGOVORI O DOMOLJUBJU PRI PREDSEDNIKU DRŽAVE, 16.35 MOSTOVI - HIDAK, 17.05 ZA PRSTE OBLIZNIT, 17.30 TO BO MOJ POKLIC: AVTOKAROSERIST, 18.00 ŽELITE, MILORD?, ANG. HUM. NAD., 19.00 DRUŽINSKE ZGODBE: DRUŽINA ISAKOVIČ, 20.00 ZMEŠANJA PO IRSKO, FILM, 21.30 JASNOVIDKA, AM. NAD., 22.10 ZAŠČITNIKI ŽIVALI V AFRIKI, 23.35 DEDIŠČINA EVROPE: ZGODOVINA JUDOVSKEGA LJUDSTVA, 0.30 ZABAVNI INFOKANAL